

Očami sociálnej pracovníčky

Mgr. Rast'a Kobzová
sociálna pracovníčka

Obnovené spojenie

Sprevádzali sme 50 ročnú pani s onkologickým ochorením v terminálnom štádiu. Pri jednej z mojich návštev mi povedala vetu, na ktorú asi nikdy nezabudnem:

„Čo som urobila, že musím byť takto trestaná?“

Svoje ochorenie vnímala ako trest. Rozhodla som sa s ňou rozprávať a otvárať veci, ktoré vnímala ako dôvod svojho trestu. Chcela som jej pomôcť, aby nadobudla nový obraz o sebe samej. Aby vedela, že jej chyby či mylné kroky ju nedefinujú a nie sú dôvodom jej utrpenia. Snažila som sa ukázať jej, že je hodnotným človekom, ktorý je hodný lásky, uznania a prijatia. Pracovali sme i s pocitom hanby, ktorý nadväzoval na spomínaný pokrivený obraz o sebe a zníženú sebadôveru.

Nemala odvahu ozvať sa bratovi a sestre, ktorý jej pomáhali finančne i s výchovou jej nepľnoletých synov. Cítila sa

im vďačná, no nechcela ich kontaktovať, pretože sa cítila zahanbene preto, „ako dopadla“, že sa o ňu „musia“ starať. Po niekoľkých rozhovoroch a uvedomovaní si vlastnej hodnoty sa rozhodla im zatelefonovať, no nevedela, čo povedať. Po dlhom odkladaní som jej navrhla pomoc. Spolu sme to spísali na papier, všetko čo chcela povedať, čo voči nim cíti. Potom sa rozhodla zavolať sestru. Bola som pri nej, najprv čítala z papiera, no potom sa spontánne porozprávali a papier už vôbec nebolo treba. Telefonát sa zopakoval i s bratom, avšak už bez papiera, veď vraj „načo“.

Tieto dlho očakávané a odkladané rozhovory a „spojenie“ so súrodencami, jej prinieslo veľkú vďačnosť, úľavu a pokoj.
No najmä spojenie so sebou...

Hoci nevládzem, nestrácam svoju hodnotu

Každý pacient, ktorý prichádza do Hospicu má svoj osobitý životný príbeh. Vstupujeme do nich niekedy menej, niekedy viac... tak, ako nám to pacienti dovoľia. Je isté privilégium sprevádzať človeka na jeho poslednej ceste tu, na zemi, s blízcimi sa príchodom do večnosti. Aj keď zvonku zväčša slovo hospic naháňa hrôzu a des, paradoxne veľakrát zažívame vzácny čas pacientovho odchodu. Z mnohých pacientov si spomínam na pani, ktorá hneď po príchode ku nám s úľavným povzdychom povedala: **„Taká som rada, že už som tu“**.

Doma sa o ňu s láskou starali jej deti. Striedali sa pri nej deň i noc, no bolesti ich mamky sa zhoršovali a keď sa stali neznesiteľnými, domáca starostlivosť už nestačila. Aj pre jej manžela to bol veľmi ťažké. Nebol zvyknutý, že sa o neho nestará a neobskakuje ho, a tak toto napätie doliehalo na ňu i na deti. O to horšia bola jeho reakcia, keď sa dozvedel, že bude prijatá do nášho hospicu.

Príchod do hospicu jej akoby vdýchol nový život. **Mohla si dovoliť cítiť bolesť a odovzdať sa starostlivosti**, ktorou sme ju obklopili.

U manžela sa tiež niečo zmenilo. Už po pár dňoch deti hlásili, že **otec je ako vymenený**. Začal chodiť na návštevy, hoci so smútkom a žiaľom, že stráca svoju manželku, no i s veľkým pochopením a uznaním jej ochorenia. Chcel jej vyjadriť, aká je pre neho dôležitá, ako sa cíti sám a ako mu veľmi chýba.

Pacientkine dni u nás však neboli naplnené len bolesťou, keď sa cítila dobre, háčkovala. Každý deň mala izbu plnú svojich milovaných. Na deň žien jej zdobila izbu obrovská kytica, o ktorej každému s hrdosťou hovorila: „To je od všetkých vnukov a vnučiek“. Krásna kytička tulipánov bola od manžela.

Sme radi, že sme jej mohli poskytnúť priestor, kde cítila úľavu. Že spoznala, že i ona má právo byť chorá a nepodávať výkon na aký bola zvyknutá celý život. Mohla zažiť, že hoci nevládze, **nestráca svoju hodnotu** a každým dňom sa učila prijímať pomoc od druhých.

Ulica je krásny dom, vstúpme doň...

Svoje trápenie s onkologickým ochorením si v hospici odžil i pán, ktorý **predtým žil ako bezdomovec**. Hoci navonok vysielal signály, že ho otravujeme pri každej návšteve v jeho izbe, bolo veľmi cítiť jeho túžbu po blízkosti a prítomnosti. Bola s ním naozaj zábava, mal veľmi trebné poznámky a perfektný zmysel pre humor. Keď sme sa ho pýtali z akého oddelenia ku nám prišiel, hovorí: „Bol som všade okrem gynekológie a patológie.“

Keď som ho navštevovala s túžbou porozprávať sa, gúľal očami, no vždy mi nachystal stoličku a pohostil niečím z jeho sladkých zásob. Spočiatku sa v hospici cítil stiesnene „ako ryбка v akváriu“. Na ulici bol vždy ruch a spoločnosť... U nás nebolo žiadne „vzrúšo“. Avšak s postupom času **sa jeho postoj začal meniť**. Začali ho navštevovať jeho synovia, s ktorými neboli roky v kontakte. No najväčšiu radosť mu robila hipoterapia, keď prišiel na dvor koník a pacienti sa ho mohli dotýkať.

V jedno poobedie, keď prebiehala hipoterapia, sa necítil dobre a váhal, či má ísť. No nakoniec išiel a zobral si so sebou i veľkú obálku, v ktorej mal niečo ukryté. Bol krásny slnečný deň, posedával si vonku v kruhu ľudí, ktorí s ním debatovali na rôzne témy, ochotne sa vyfotil aj s koníkom. Bolo to popoludnie plné vzruchu, spoločnosti a rozhovorov. Atmosféra, ktorú mal tak rád. Jednej pani, ktorá sa s ním rozprávala prezradil, že má v obálke test a noty k vianočnej pesničke, ktorú sám zložil.

Ešte v ten deň, plný energie z koníka a spoločnosti, krátko po návrate na svoju izbu, **odišiel do večnosti**.

